

PROPOZÍCIE

BELOPOTOCKÉHO MIKULÁŠ 2019

45. ročník

**celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky
neprofesionálneho divadla dospelých**

január 2019

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

1.1. Charakteristika súťaže

- 1.1.1. Celoštátna postupová súťaž a prehliadka neprofesionálneho divadla dospelých Belopotockého Mikuláš je vrcholným podujatím tohto druhu na Slovensku.
- 1.1.2. Súťaž je určená **dospelým**.
- 1.1.3. Súťaž nie je tematicky zameraná ani vymedzená.
- 1.1.4. Súťaž sa koná **každý rok**.

1.2. Ciele súťaže

- 1.2.1. **Hlavným cieľom súťaže** je nadobúdanie vedomostí, rozvíjanie zručností a umelecko-odborný rast kolektívov a jednotlivcov prostredníctvom poznávania, realizácie a prezentácie umeleckej tvorby v oblasti divadla.
- 1.2.2. Ďalšími cieľmi sú:
  - 1.2.2.1. prezentovať a konfrontovať umeleckú úroveň a výsledky činnosti dospelých neprofesionálnych divadelných súborov a zároveň sledovať a odborne usmerniť túto oblasť záujmovej umeleckej činnosti;
  - 1.2.2.2. zvyšovať odbornú a umeleckú úroveň súborov prostredníctvom vzdelávacej časti súťaže;
  - 1.2.2.3. umožniť dospelým neprofesionálnym divadelným súborom hrať pred odborníkmi i širokou verejnosťou;
  - 1.2.2.4. vytvárať priestor na získavanie cenných skúseností z oblasti neprofesionálneho divadla.

1.3. Riadenie súťaže

- 1.3.1. Vyhlasovateľom a odborným garantom je Národné osvetové centrum z poverenia Ministerstva kultúry SR.
- 1.3.2. Organizátormi sú krajské a regionálne osvetové a kultúrne strediská, mestské kultúrne strediská a ďalšie kultúrne subjekty.

2. ŠTRUKTÚRA SÚŤAŽE

2.1. Kolá súťaže

- 2.1.1. Súťaž má postupový charakter a je **viacstupňová**:
  - 2.1.1.1. regionálne súťaže a prehliadky;
  - 2.1.1.2. krajské súťaže a prehliadky;
  - 2.1.1.3. celoštátna súťaž a prehliadka.
- 2.1.2. Základným stupňom súťaže je regionálne kolo. Z regionálnych postupových súťaží postupujú víťazi do krajských súťaží. Víťazi krajských kôl postupujú do celoštátneho kola.
- 2.1.3. Súťaž na vyšších stupňoch pozostáva zo súťažných vystúpení, interného hodnotenia poroty, odborného seminára a môže byť obohatená o tvorivé dielne alebo iné aktivity.

2.2. Súťažné kategórie¹

I. Prúdy súčasného divadla

Klasické a moderné inscenačné prístupy v oblasti réžie, dramaturgie, scénografie, hudby a herectva. **Otvorená dramaturgia** (dramatizácia, dokumentárne divadlo, autorské divadlo a pod.), ďalej pohybové divadlo, multimediálne divadlo, bábkové divadlo.

II. Prúdy tradičného divadla

Tradičné ochotnícke inscenačné prístupy v oblasti réžie, dramaturgie, scénografie, hudby a herectva. **Divadlo nadväzujúce na ochotnícku tradíciu a inscenačné dedičstvo: tradičná ochotnícka divadelná tvorba (dramatické predlohy interpretované tradičným ochotníckym inscenačným postupom). Divadlo vychádzajúce z tradičných ľudových inscenačných postupov (ľudové zvykoslovie, scénografia atď.).**

V prípade nejasností so zaradením inscenácie do kategórie, kontaktujte, prosím, svojho metodika alebo odborného pracovníka Národného osvetového centra.

3. PODMIENKY PRE SÚŤAŽIACICH

3.1. Prihlasovanie

- 3.1.1. Na súťaži sa môžu zúčastniť všetky dospelé neprofesionálne divadelné súbory a jednotlivci, ktorí vyvíjajú svoju umeleckú činnosť na území Slovenskej republiky.
- 3.1.2. Do základného kola súťaže sa kolektívy prihlasujú podľa **miesta svojho pôsobenia**. Ak sa v mieste pôsobenia neuskutoční základné kolo, môžu sa prihlásiť do základného kola v inom regióne daného kraja, ak s tým budú súhlasiť organizátori.²
- 3.1.3. Do súťaže sa **súbory prihlasujú** vyplnením elektronického formulára na stránke Národného osvetového centra: <http://www.nocka.sk/sutaze-a-prehliadky/belopotockeho-mikulasa/>, v časti „Chcem sa prihlásiť“.

3.2. Súťažné podmienky

- 3.2.1. Súťaž sa koná v **slovenskom jazyku**.
- 3.2.2. Kolektív/jednotlivec prechádza všetkými stupňami súťaže **s tou istou inscenáciou**, ktorú uvedie v základnom stupni súťaže.³
- 3.2.3. Kolektívy/jednotlivci môžu inscenovať **literárne, dramatické alebo autorské texty**.
- 3.2.4. Na súťaži sa **nemôžu** zúčastniť inscenácie, ktoré vznikli v profesionálnych divadelných inštitúciách a na pôde stredných a vysokých umeleckých škôl – konzervatórií, VŠMU a AU.
- 3.2.5. Súťažiaci sa **nemôžu** prezentovať s inscenáciou, s ktorou sa zúčastnili na divadelných súťažiach vyhlásovaných Národným osvetovým centrom v predchádzajúcich rokoch.
- 3.2.6. Súťažné kolektívy/jednotlivci musia uplatňovať **princípy hereckého interpretačného divadla** a ich inscenácie musia vychádzať **z textov dramatických autorov** alebo z najrôznejších zdrojov tzv. **otvorenej dramaturgie** (dramatizácia, dokumentárne divadlo, autorské divadlo a pod.). Tiež musia využívať rôzne princípy **hereckého divadla** (herec je v samotnom centre divadelnej udalosti, či už hrá rolu, alebo stelesňuje postavu), ktoré môžu

¹ Odborná porota môže vo výnimočných prípadoch navrhnúť preradenie súťažnej inscenácie v rámci kategórií. V prípade preradenia, predseda poroty napíše stručné písomné odôvodnenie, ktoré priloží k hodnotiacej správe súťažného kola.

² V ostatných prípadoch sa stáva základným stupňom súťaže krajské kolo.

³ Medzi stupňami súťaže môže kolektív v súťažnom vystúpení robiť úpravy na základe odporúčaní odbornej poroty.

byť obohatené výrazovými prostriedkami divadla **pohybového, hudobného, multimedialného** a pod.

- 3.2.7. Podmienkou účasti kolektívov/jednotlivcov je **predloženie textu s uvedením autora a prekladateľa alebo scenára inscenácie s uvedením autora, resp. zostavovateľa scenára a režiséra inscenácie.**

4. POŽIADAVKY NA ORGANIZÁTOROV

4.1. Regionálne súťaže a prehliadky

- 4.1.1. Súťaže a prehliadky na regionálnej úrovni je potrebné uskutočniť najneskôr do **31. marca 2019.**
- 4.1.2. Termín regionálneho kola je potrebné nahlásiť zodpovednému pracovníkovi Národného osvetového centra najneskôr do 31. 1. 2019.
- 4.1.3. Organizátor zabezpečí pre členov odbornej poroty možnosť dôkladnej prípravy na hodnotiacu prácu poskytnutím textov pred začiatkom súťaže.
- 4.1.4. Protokol o udelení cien a výsledkov a hodnotiacu správu predsedu poroty treba zaslať najneskôr do 3 dní po ukončení súťaže zodpovednému organizátorovi konkrétneho krajského kola súťaže.

4.2. Krajské súťaže a prehliadky

- 4.2.1. Súťaže a prehliadky na krajskej úrovni je potrebné uskutočniť najneskôr do **5. mája 2019.**
- 4.2.2. Termín krajského kola je potrebné nahlásiť zodpovednému pracovníkovi Národného osvetového centra najneskôr do 31. 1. 2019.
- 4.2.3. Organizátor zabezpečí pre členov odbornej poroty možnosť dôkladnej prípravy na hodnotiacu prácu poskytnutím textov pred začiatkom súťaže.
- 4.2.4. Protokol o udelení cien a výsledkov a hodnotiacu správu predsedu poroty treba zaslať najneskôr do 3 dní po ukončení súťaže zodpovednému pracovníkovi Národného osvetového centra.
- 4.2.5. Podľa svojich možností treba zabezpečiť **videozáznam** súťažných vystúpení a dodať jeden exemplár zodpovednému pracovníkovi Národného osvetového centra **najneskôr 30 dní** pred termínom konania celoštátneho kola súťaže.

4.3. Celoštátna súťaž a prehliadka

- 4.3.1. Organizátorom je Liptovské kultúrne stredisko v Liptovskom Mikuláši a uskutoční sa v termíne **6. – 9. 6. 2019 v Liptovskom Mikuláši.**

5. HODNOTENIE SÚŤAŽE

5.1. Poroty

- 5.1.1. Na objektívne hodnotenie súťažných predstavení sa zostavujú odborné poroty z **aktívnych odborníkov z radov divadelníkov** – praktikov, teoretikov, publicistov a pedagógov vysokých škôl a konzervatórií s adekvátnou viacročnou praxou, odporúčané zloženie poroty je režisér, scénograf, dramaturg, divadelný kritik, divadelný teoretik.
- 5.1.2. Poroty môžu mať **3 až 7 členov**, pričom odporúčaný počet porotcov je kvôli hlasovaniu nepárny.
- 5.1.3. Vymenovanie porotcov

5.1.3.1. Regionálne poroty vymenujú riaditelia regionálnych a krajských osvetových stredísk, ktoré organizujú okresné/regionálne kolá súťaže. Organizátorom regionálnych kôl odporúčame vyberať porotcov zo zoznamu porotcov, ktorý tvorí prílohu týchto propozícií, a konzultovať porotu s Národným osvetovým centrom.

5.1.3.2. V odbornej porote **na krajskej úrovni** musí byť **jeden člen vybraný Národným osvetovým centrom**. Ostatných členov krajskej poroty vyberajú regionálne a krajské osvetové strediská, ktoré organizujú krajské kolá súťaže. Pri výbere porotcov odporúčame organizátorom krajských kôl vyberať z odporúčaného zoznamu porotcov, ktorý tvorí prílohu týchto propozícií, a konzultovať porotu s Národným osvetovým centrom.

5.1.3.3. Celoštátnu porotu **vymenuje generálny riaditeľ Národného osvetového centra**.

5.1.4. Člen odbornej poroty na každom stupni súťaže nesmie byť v konflikte záujmov, t. j. v porote nemá pôsobiť porotca, ktorý **súťažný kolektív pripravoval**, ktorý je **vedúcim/režisérom** súťažného kolektívu, alebo je so súťažiacimi v **blízkom príbuzenskom vzťahu**.

5.2. Hodnotenie súťaže

5.2.1. **Na celoštátnej úrovni** porota zaraďuje súťažiacich podľa celkovej úrovne inscenácie do **zlatého, strieborného a bronzového pásma**, resp. mimo nich. Okrem toho porota udeľuje jednu **hlavnú cenu**.

5.2.2. **Na krajskej úrovni** porota udeľuje jeden priamy postup a dva návrhy na postup do celoštátneho kola.⁴

5.2.3. **Na regionálnej úrovni** porota udeľuje jeden priamy postup a ďalšie návrhy na postup.⁵

5.2.4. V odôvodnených prípadoch môže porota udeliť **špeciálne ceny**.

5.2.5. Na **okresnej, regionálnej a krajskej úrovni** spracúva a odovzdáva organizátorom výsledky súťaže vo forme **hodnotiacej správy**, ktorá obsahuje odbornú analýzu a zdôvodnenie rozhodnutia poroty, **predseda poroty**. Na **celoštátnej úrovni** to vykonáva **každý člen** odbornej poroty. Hodnotiaca správa je prílohou k propozíciám.

5.3. Kritériá hodnotenia

5.3.1. **režijná zložka** – schopnosť budovať dramatickú situáciu, stavbu mizanscén, koherentnosť a vyspelosť režijnej koncepcie, schopnosť režiséra viesť hercov a celkový temporytmus inscenácie,

5.3.2. **dramaturgia** – aktuálnosť textu, jeho prípadná aktualizácia, jazyková úprava a iné možné zásahy do textu súvisiace s inscenáciou,

5.3.3. **herecká zložka** – vyspelosť hereckého prejavu, miera korešpondovania s režijnou koncepciou inscenácie (v závislosti od inscenácie prirodzenosť či štylizácia hereckého prejavu), čistota javiskovej reči (artikulácia, hlas), narábanie s gestikou, mimikou a posturikou, schopnosť hercov presvedčivo (v závislosti od inscenácie) budovať/udržať dramatickú situáciu,

5.3.4. **výtvarná zložka** – scénografia inscenácie, kostýmová zložka, práca so svetlom, miera korešpondovania výtvarnej zložky s celkovým vyznením inscenácie,

---

⁴ Národné osvetové centrum, spolu s ďalšími odborníkmi rozhodne podľa dramaturgickej koncepcie a možností, či je možné návrhy prijať.

⁵ Organizátor krajskej prehliadky určí organizátorovi regionálneho kola, aký môže byť najvyšší počet udelených návrhov na postup do krajského kola.

5.3.5. **pohybová zložka** – prípadné použitie choreografie v inscenácii, pohybová úroveň hereckého prejavu,

5.3.6. **hudobná zložka** – zvládnutie hudobnej dramaturgie inscenácie, miera podpory hudby pri budovaní temporytmu inscenácie, či ako hudobná zložka pomáha jednotlivým situáciám,

5.3.7. **celkový dojem** – súlad jednotlivých zložiek, výpoveď inscenácie a jej čitateľnosť, autentickosť inscenácie.

5.4. Ocenenia

5.4.1. Vecné ceny a diplomy.

5.4.2. Kolektív, alebo jednotlivec, ktorý získal hlavnú cenu na celoštátnom kole súťaže postupuje na festival **Scénická žatva 2019 v Martine** a na **Dni neprofesionálneho umenia TvorBA 2019** v Bratislave-Starom Meste.

5.4.3. Všetky ďalšie umiestnenia v zlatom pásme na celoštátnej úrovni získavajú návrh na postup na festival **Scénická žatva 2019 v Martine**.

6. KONTAKT

6.1. V prípade nejasností kontaktujte odbornú pracovníčku Národného osvetového centra pre divadlo a literatúru:

Mgr. art. Lucia Lasičková

Národné osvetové centrum

Námestie SNP č. 12

812 34 Bratislava

lucia.lasickova@nocka.sk

+421 2 204 71 263

+421 910 592 413

7. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

7.1. Propozície nadobúdajú účinnosť podpisom generálneho riaditeľa Národného osvetového centra.

7.2. Prípadné zmeny, doplnenia a spresnenia propozícií vydáva Národné osvetové centrum.

7.3. Súťaž nie je realizovaná s cieľom dosiahnuť zisk.

7.4. V dôsledku nesplnenia akýchkoľvek podmienok uvedených v týchto propozíciách nemusia byť súťažiaci prijatí do súťaže, alebo môžu byť zo súťaže vyradení.

7.5. Počas celého priebehu podujatia sú všetci súťažiaci k dispozícii vyhlasovateľovi a môžu byť podľa potrieb využití na prezentačné a spoločenské sprievodné aktivity v mieste konania súťaže i v blízkom okolí.

7.6. Deti sú povinné prísť na súťaž v sprievode dospelého osoby (pedagóga, vedúceho súboru, rodiča alebo inej dospelého osoby), ktorá chráni ich bezpečnosť a rieši ich problémy organizačného či sociálneho charakteru.

7.7. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasujú, že ich súťažné dielo má vysporiadané všetky práva viažuce sa k tomuto dielu, najmä autorské práva, a nezasahuje do práv a právom chránených záujmov tretích osôb.

7.8. Súťažiaci prihlásením do súťaže udeľuje Národnému osvetovému centru a organizátorom jednotlivých kôl súťaže bezodplatný súhlas na použitie svojho umeleckého výkonu v zmysle príslušných ustanovení Autorského zákona, a to najmä na vyhotovenie originálu i rozmnoženiny

záznamu umeleckého výkonu, verejný prenos umeleckého výkonu a sprístupňovanie záznamu umeleckého výkonu verejnosti, na účely šírenia osvetovej činnosti v pôsobnosti organizátorov jednotlivých kôl súťaže a Národného osvetového centra. Súťažiaci zároveň súhlasí s použitím svojej podobizne na propagačné účely.

7.9. Súťažiaci vyhlasujú, že sa oboznámili s podmienkami spracúvania osobných údajov Národným osvetovým centrom, ktoré sú dostupné na www.nocka.sk alebo v Národnom osvetovom centre.

7.10. **Prílohy k propozíciám**

7.10.1. Príloha č. 1 – **Protokol o udelení cien a výsledkov** súťaže a prehliadky (vyplní organizátor daného stupňa súťaže).

7.10.2. Príloha č. 2 – **Hodnotiaca správa pre porotcov** (vyplní predseda poroty na nižších stupňoch súťaže a všetci členovia poroty na celoštátnej úrovni).

7.10.3. Príloha č. 3 – **Odporúčaný zoznam porotcov.**

Bratislava 17. 1. 2019

.....
JUDr. Ing. Michal Bartók
generálny riaditeľ